

Народна банка Србије

СЕКТОР ЗА НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА
ОДЕЉЕЊЕ ЗА НАДЗОР НАД ДЕЛАТНОШЋУ
ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА

СЕКТОР ДОБРОВОЉНИХ ПЕНЗИЈСКИХ ФОНДОВА У СРБИЈИ

Извештај за друго тромесечје 2024. године

Садржај:

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова	3
2. Нето имовина добровољних пензијских фондова	4
3. Структура имовине добровољних пензијских фондова	4
4. Принос од улагања.....	6
5. Накнаде друштава за управљање.....	6
6. Обим трговања хартијама од вредности и трансакциони трошкови.....	7
7. Број и структура корисника	8
8. Уплате, исплате и пренос средстава.....	10
9. Финансијски извештаји	12
9.1. Регулаторни оквир	12
9.2. Финансијски извештаји друштава за управљање.....	12
9.3. Финансијски извештаји добровољних пензијских фондова	14

1. Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На тржишту добровољних пензијских фондова, на крају другог тромесечја 2024. године пословала су четири друштва за управљање, која су управљала имовином седам добровољних пензијских фондова, две кастоди банке, пет банака посредника и једно друштво за осигурање посредник.¹

Слика: Учесници на тржишту добровољних пензијских фондова

На крају другог тромесечја 2024. године, у друштвима за управљање било је запослено 128 лица, што је за четири запослена мање него на крају првог тромесечја 2024. године.

Народна банка Србије, на основу положеног стручног испита и испуњених осталих прописаних услова, издаје дозволу за обављање послова информисања о пословању добровољних пензијских фондова (агенти продаје). На крају другог тромесечја 2024. године издате су 54 нове дозволе за обављање послова агента продаје у односу на претходно тромесечје (укупно 1139).²

Друштва за управљање, банке и друштва за осигурање као посредници могу ангажовати агенте продаје. На крају другог тромесечја 2024. године друштва за управљање ангажовала су 111 агената продаје, банке посредници – 505, а друштво за осигурање – 86 агената продаје.

¹ Raiffeisen banka a.d. Beograd, OTP banka Srbija a.d. Novi Sad, NLB Komercijalna banka a.d. Beograd, Addiko Banka a.d. Beograd и AIK Banka a.d. Beograd, као и Акционарско друштво за осигурање „ДДОР Нови Сад” Нови Сад.

² Стручни испит за стицање дозволе за обављање послова информисања о пословању добровољних пензијских фондова организује се два пута годишње, по правилу, у мају и децембру.

2. Нето имовина добровољних пензијских фондова

Нето имовина фондова на крају другог тромесечја 2024. године износила је 57,4 милијарде динара и већа је за 3,2% него у претходном тромесечју. На промену вредности нето имовине утичу нето уплате доприноса³ у фондове, исплате средстава из фондова и добит коју фондови остварују од улагања. У другом тромесечју 2024. године укупне нето уплате износили су 1,2 милијарде динара, чланови који испуњавају прописане услове повукли су 621,7 милиона динара, док је принос од улагања имовине фондова износио 1,2 милијарде динара.

На крају другог тромесечја 2024. године нето имовина фондова износила је 57,4 милијарде динара.

Нето имовина у сектору на крају периода
(у млрд RSD)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
									T1	T2
28.9	32.8	36.2	40.2	45.2	47.0	49.1	48.2	53.8	55.6	57.4

Извор: Народна банка Србије.

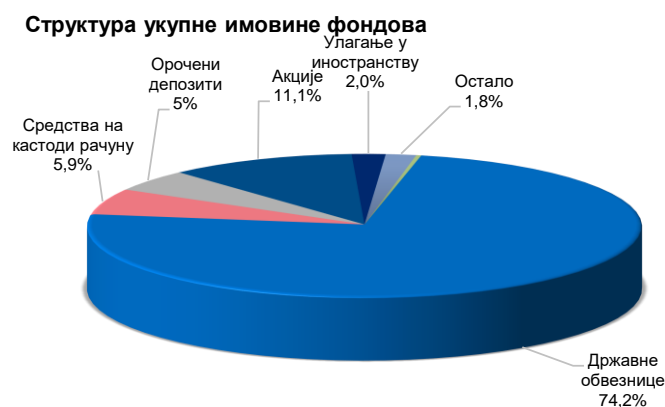
Тржишна концентрација у сектору⁴ на крају другог тромесечја 2024. године, мерена Херфиндал–Хиршмановим индексом, износила је 2.775 поена, што указује и даље на високу концентрацију на тржишту добровољних пензијских фондова.

Ако се фондови посматрају према висини нето имовине фонда у односу на висину нето имовине сектора, три највећа фонда заједно остварују тржишно учешће од 81%, док највећи фонд има удео од 42%.

3. Структура имовине добровољних пензијских фондова

На крају другог тромесечја 2024. године структура улагања имовине фондова није знатно измењена у односу на претходни период. Највећи удео су имале државне обвезнице, које су чиниле 74,2% укупне имовине, акције домаћих правних лица чиниле су 11,1%, средства на кастоди рачунима и орочени депозити код банака чинили су 10,9%, док су улагања у иностранству чинила 2% укупне имовине фондова.⁵

Највише средстава уложено је у обвезнице Републике Србије – 74,2%.

Извор: Народна банка Србије.

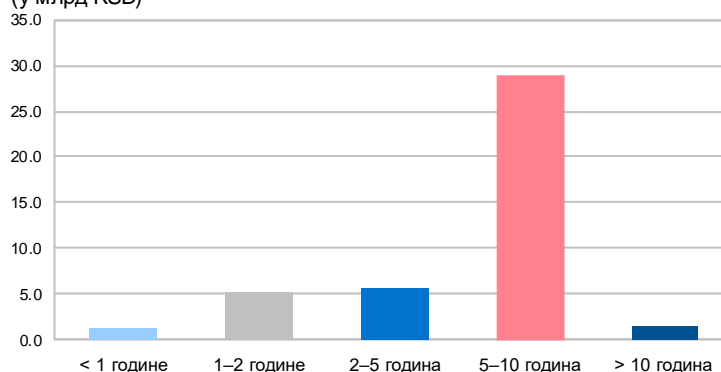
³ Нето уплате доприноса су укупне уплате умањене за накнаду приликом уплате.

⁴ Посматрано према учешћу фондова у укупној нето имовини.

⁵ Остала улагања имовине односе се на инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова, потраживања и корпоративне обвезнице.

Порфолио државних дужничких хартија од вредности (обвезнице Републике Србије) и на крају овог периода задржао је доминантну позицију у укупној имовини фондова, уз повећање учешћа са 72,6%, колико је износило крајем првог тромесечја 2024. године, на 74,2%. У структури државних хартија од вредности, обвезнице у домаћој валути учествују са 82%, а обвезнице у еврима са 18%.

Рочна структура улагања у државне дужничке хартије од вредности (у млрд RSD)

Извор: Народна банка Србије.

Рочна структура портфолија државних дужничких хартија од вредности није знатно измењена у односу на крај првог тромесечја 2024. године. На крају другог тромесечја 2024. године 3,2% дужничких хартија од вредности имало је рок доспећа до годину дана, 12,1% од једне до две године, 13% од две до пет година, 68,3% од пет до десет година и 3,4% преко десет година.

Просечна рочност средстава⁶ уложених у државне обвезнице на крају другог тромесечја 2024. године износила је 6,6 година (6,7 година на крају првог тромесечја 2024).

Агрегатна изложеност акцијама домаћих правних лица износила је 11,1% укупне имовине фондова и није се знатније мењала у односу на претходни период, када је износила 11,4%.

У другом тромесечју 2024. поједини фондови наставили су да улажу у акције страних правних лица на иностраним берзама, тако да је укупно улагање у акције страних правних лица чинило 2% укупне имовине фондова (1,6% на крају претходног тромесечја).

Валутна структура укупне имовине благо је промењена услед повећања учешћа домаће валуте у укупној имовини у односу на претходни период и приказана је у наставку.

Валутна структура имовине ДПФ (у %)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
										T1	T2
RSD	87%	87%	86%	87%	87%	86%	86%	85%	78%	79%	83%
EUR	13%	13%	13%	12%	13%	14%	14%	15%	22%	19%	15%
USD	-	-	1%	1%	-	-	-	-	-	2%	2%

Извор: Народна банка Србије.

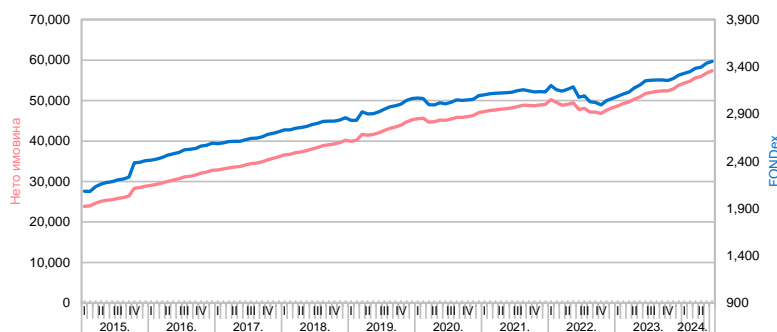
⁶ Рочност хартија пондерисана њиховим уделом у укупним улагањима у државне дужничке хартије од вредности.

4. Принос од улагања

На крају другог тромесечја 2024. године *FONDex*⁷ је достигао вредност од 3.459,43⁸ (3.384,77 на крају првог тромесечја 2024). Принос *FONDex*-а, индекса који представља пондерисани просек приноса свих фондова, за последњу годину дана износи 6,4%, за последњих пет година – 3,4%, док принос *FONDex*-а од почетка пословања фондова износи 7,3%.

С обзиром на структуру улагања имовине фонда, на принос утичу: промена вредности државних дужничких хартија од вредности,⁹ промена вредности акција, промена вредности инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, висина референтне каматне стопе, висине каматних стопа банака и промене курса динара према еврџу.

Кретање вредности нето имовине и *FONDex*-а
(у млн RSD и јединицама)

Извор: Народна банка Србије.

5. Накнаде друштава за управљање

Сагласно Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, друштво за управљање наплаћује две врсте накнада (накнаду за услуге друштва за управљање и накнаду за пренос рачуна члана фонда) које плаћа члан фонда у складу с правилником о тарифи друштва за управљање. Накнада за услуге друштва за управљање обухвата накнаду приликом уплате пензијског доприноса и накнаду за управљање фондом.

Накнада приликом уплате пензијског доприноса трошак је који члан фонда плаћа као проценат од сваке извршене уплате доприноса и у другом тромесечју 2024. године просечна стопа ове накнаде износила је 2,2% (исто као и у претходном тромесечју). Укупан износ наплаћене накнаде приликом уплате доприноса у другом тромесечју 2024. године износио је 26,7 милиона динара, или 13% укупно наплаћених накнада.

Накнада за управљање фондом, која се обрачунава по стопи од највише 1,25% годишње од вредности нето имовине добровољног пензијског фонда, обрачунава се свакодневно и садржана

⁷ *FONDex* је индекс који представља кретање вредности инвестиционих јединица свих добровољних пензијских фондова на тржишту.

⁸ На дан када је први добровољни пензијски фонд почео с радом, 15. новембра 2006, почетна вредност *FONDex*-а износила је 1.000.

⁹ Пад каматне стопе утиче на раст цене дужничке хартије од вредности и обратно. Цене инструмената дуже рочности осетљивије су на промене каматних стопа.

је директно у вредности инвестиционе јединице, при чему обрачуната и објављена вредност инвестиционе јединице јесте вредност након одбитка накнаде за управљање фондом. У другом тромесечју 2024. године укупна накнада за управљање фондом износила је 173,5 милиона динара, што је 87% укупно наплаћених накнада.

Износ наплаћених накнада друштава за управљање

(у млн РСД)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
										T1	T2
Накнада приликом уплате	53,0	56,8	61,0	66,3	71,8	76,2	80,9	85,1	94,5	26,2	26,7
Накнада за управљање	514,9	614,4	678,7	474,0	526,7	567,9	599,4	599,0	633,4	168,3	173,5

Извор: Народна банка Србије.

6. Обим трговања хартијама од вредности и трансакциони трошкови

У другом тромесечју 2024. године обим трговања хартијама од вредности који су остварили добровољни пензијски фондови износио је 7,8 милијарди динара, а просечно учешће ових фондова у промету на Београдској берзи у истом периоду износило је 29,8%.

Трговање добровољних пензијских фондова хартијама од вредности

(у млрд RSD)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
										T1	T2
Обим промета ХоВ	14.5	11.5	24.2	16.1	48.7	26.3	33.5	11.9	27.9	20.5	7.8
Куповина	7.9	6.4	14.7	9.3	27.1	13.8	18.6	6.0	14.0	12.5	5.3
Београдска берза	0.9	1.1	3.7	2.7	3.2	2.7	1.9	1.6	0.6	0.6	0.9
Ванберзанско трговање	1.8	1.1	5.8	3.2	16.7	7.6	13.7	2.3	7.5	3.7	2.7
Инострана берза	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.9	1.3
Аукције државних ХоВ	5.2	4.2	5.1	3.4	7.1	3.6	3.0	2.1	5.9	7.3	0.3
Продаја	3.6	3.0	7.4	5.5	19.6	11.2	12.0	3.8	11.5	5.5	2.2
Београдска берза	0.5	1.9	2.7	3.2	1.4	3.1	3.7	0.8	1.1	0.7	0.4
Ванберзанско трговање	3.2	1.1	4.7	2.3	18.1	8.1	8.3	3.0	10.3	4.9	1.8
Доспеће	2.9	2.1	2.2	1.3	2.1	1.4	3.0	2.1	2.4	2.5	0.3
Однос куповине према продаји и доспећу	1.2	7.5	1.5	1.4	1.3	1.1	1.2	1.0	1.0	1.5	1.6
Учешће у укупном промету на Београдској берзи	6.1%	6.7%	33%	9.4%	5.1%	11.9%	13.5%	6.1%	8.5%	16.6%	29.8%

Извор: Београдска берза и Народна банка Србије.

Трошкови настали у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности у које је уложена имовина фонда (накнаде централног регистра, берзанске накнаде, пореске обавезе), као и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина фонда, наплаћују се из имовине добровољног пензијског фонда. Остали непоменути трошкови наплаћују се из имовине друштва за управљање.

Укупан износ трансакционих трошкова у другом тромесечју 2024. године износио је 1,3 милиона динара (3,2 милиона динара у претходном тромесечју), при чему су највећи удео у укупним трансакционим трошковима имале брокерске накнаде и накнаде кастоди банке.

Преглед трансакционих трошкова
(у млн RSD)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
										T1	T2
Укупно	5.6	7.3	10.5	8.3	17.2	10.3	4.8	5.9	6.2	3.2	1.3
Брокерске накнаде	1.3	2.3	4.4	3.0	8.0	3.7	0.7	1.0	1.5	1.6	0.3
Накнаде кастоди банке	2.0	2.0	1.9	1.8	3.1	2.3	1.6	1.4	2.4	0.6	0.6
Берзанске накнаде	0.8	1.0	1.8	1.3	1.9	1.3	0.5	0.6	0.7	0.1	0.2
Накнаде централног регистра	1.6	2.0	1.8	1.6	3.4	2.2	1.7	2.8	1.7	0.9	0.2
Остали трошкови	-	0.0	0.6	0.6	0.7	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Извор: Народна банка Србије.

7. Број и структура корисника

На крају другог тромесечја 2024. године, у фази акумулације¹⁰ налазила су се 223.452 корисника¹¹ (за 899 више него у на крају првог тромесечја 2024), који имају 308.978 закључених уговора о чланству¹² у добровољним пензијским фондовима (за 1.477 више него на крају првог тромесечја 2024).

Учешће корисника услуга пензијских фондова у укупном броју запослених лица у Републици Србији износи 9,6%.¹³

Број уговора и корисника
(у хиљадама)

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
										T1	T2
Број уговора	258,1	250,5	253,9	261,7	275,8	279,5	288,7	294,5	304,8	307,5	309,0
Број корисника	190,5	183,6	185,4	192,3	201,6	205,0	210,7	215,5	220,7	222,6	223,5
Удео активних корисника у укупном броју корисника	25,3%	28,5%	33,6%	33,4%	34,4%	35,3%	35,9%	36,5%	36,1%	36,2%	35,1%

Извор: Народна банка Србије.

Износ акумулираних средстава зависи од висине уплата, приноса које остварују фондови, висине накнада и дужине периода акумулације средстава, тако да се с повећањем износа доприноса и периода акумулације средстава, уз приносе које фондови остварују, повећава и износ просечних средстава на индивидуалним рачунима чланова. Просечан износ акумулираних средстава на рачунима чланова (који су до сада најмање једном уплатили допринос) износио је 287 хиљада динара на крају другог тромесечја 2024. године.

Просечан износ акумулираних средстава на крају периода
(у хиљадама RSD)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
									T1	T2
179.4	200.6	219.3	235.8	239.9	257.4	260.0	249.6	271.7	278.8	287.0

Извор: Народна банка Србије.

¹⁰ Чланство у фонду дели се на две фазе – фазу акумулације (период у коме се уплаћују средства) и фазу повлачења средстава (период када члан повлачи акумулирана средства).

¹¹ Број корисника је број особа које су чланови добровољног пензијског фонда (или фондова). Овај број је мањи од броја уговора о чланству, с обзиром на то да знатан број корисника има више од једног закљученог уговора о чланству у истом или у различитим фондовима.

¹² Број уговора о чланству је збир броја индивидуалних уговора о чланству и броја чланова свих пензијских планова.

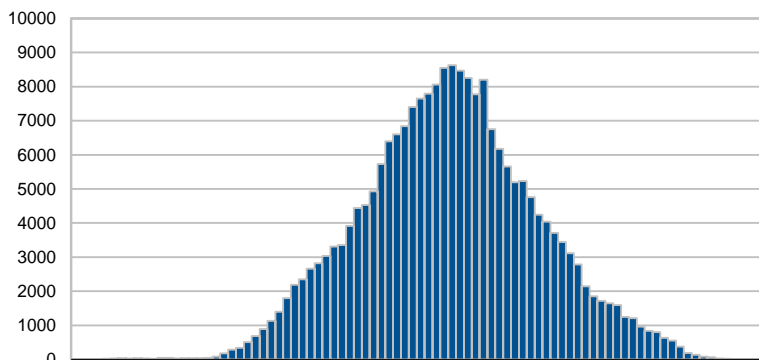
¹³ Извор броја запослених лица: Народна банка Србије.

На крају другог тромесечја 2024. године број корисника који су чланови два или више фондова износио је 45.090, или 20,2% укупног броја корисника. Структура корисника по полу и износу њихових средстава није се знатно променила у односу на претходне периоде. Већину чине мушкарци, који у укупном броју корисника учествују са 57%.

Број корисника по броју фондова у којима су чланови (у јединицама)		Број корисника по броју закључених уговора о чланству (у јединицама)	
Број фондова	Број корисника	Број уговора	Број корисника
1	178.362	1	159.458
2	38.756	2	49.557
3	5.977	3	9.583
4	329	4	3.342
5	20	5	1.038
6	6	6	295
7	2	7	133
		8	28
		9	6
		10	12
Укупно	223.452	Укупно	223.452

Извор: Народна банка Србије.

Расподела корисника и акумулираних средстава по годинама живота (у јединицама, односно у РСД)

	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60+
Број корисника	220	561	11.570	38.732	76.382	62.241	33.216
Износ средстава (млн)	9,75	23,53	819,34	5.839,48	22.383,23	21.326,93	6.219,94
Просечна средства	44.318	41.943	70.816	150.766	293.043	342.651	187.257

Извор: Народна банка Србије.

Просечна старост корисника добровољних пензијских фондова на крају другог тромесечја 2024. године износила је око 48 година (као и на крају првог тромесечја 2024), с тим да је највише корисника старости од 40 до 60 година (62%). Исто тако, проценат корисника који су старији од 53 године сличан је као у претходним годинама и износи 31,9%, док је проценат корисника старијих од 58 година 18,9%.

8. Уплате, исплате и пренос средстава

Укупан износ нето уплата доприноса у добровољне пензијске фондове у другом тромесечју 2024. године износио је око 1,2 милијарде динара.

У другом тромесечју 2024. године нето уплате доприноса износиле су око 1,2 милијарде динара.

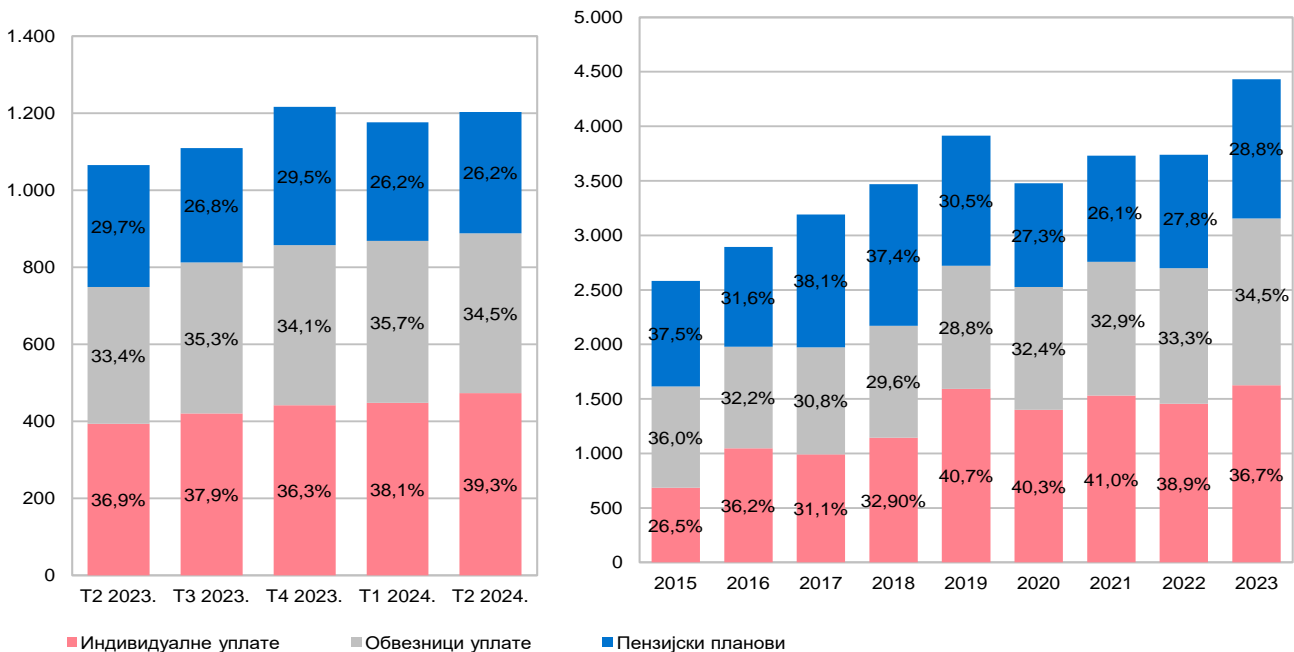
Укупне уплате доприноса у фондове (у млрд РСД)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
									T1	T2
2,58	2,89	3,19	3,47	3,92	3,48	3,73	3,74	4,43	1,18	1,20

Извор: Народна банка Србије.

У другом тромесечју 2024. године, од укупних уплата доприноса, 39,3% односи се на индивидуалне уплате, 34,5% на уплате послодаваца који као обвезници уплате својим запосленима уплаћују доприносе у пензијски фонд, док се 26,2% односи на уплате доприноса преко пензијских планова.

Обим и структура укупних уплата доприноса (у млн RSD, односно у %)

Извор: Народна банка Србије.

У другом тромесечју 2024. године порастао је број индивидуалних уплата, при чему је незнатно порастао и број уплата које се врше преко уговора о пензијским плановима. Запослени и послодавци на овај начин остварују уштеде, с обзиром на то да се уплата пензијског доприноса у добровољне пензијске фондове из средстава послодавца ослобађа плаћања пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање до износа од 8.101¹⁴ динара по запосленом месечно, као и да се уплате у истом износу које послодавац врши путем административне

¹⁴ На основу одлуке Владе Републике Србије, једном годишње се врши усклађивање овог износа са висином инфлације у претходној години. Од фебруара 2024. године овај износ је 8.101 динар.

забране, обуставом и плаћањем из зараде запосленог ослобађају плаћања пореза. Наведене олакшице, које је прописала држава, представљају додатни вид стимулације за запослене и послодавце како би један део издвајања за зараде усмерили ка штедњи у добровољним пензијским фондовима.

Укупан износ исплата средстава члановима који су испунили прописане услове износио је 621,7 милиона динара у другом тромесечју 2024. године.

У другом тромесечју 2024. године укупне исплате члановима износили су 621,7 милиона динара.

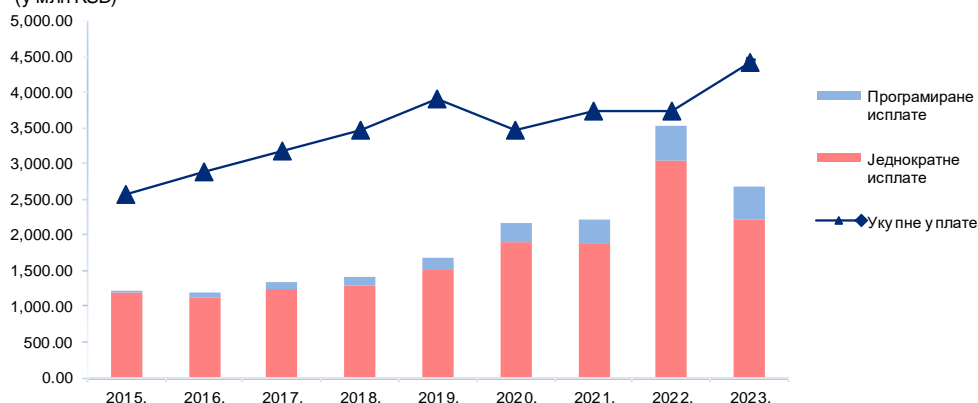
Укупне исплате средстава члановима фондова (у млн РСД)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
									T1	T2
1.226,2	1.195,6	1.342,4	1.412,0	1.679,8	2.159,6	2.223,5	3.530,1	2.685,6	521,8	621,7

Извор: Народна банка Србије.

Једнократне исплате чиниле су 81% укупних исплата, док су програмиране исплате средстава чиниле 19%. С повећањем периода акумулације средстава и суме средстава на рачунима може се очекивати раст удела програмираних исплата и других прописаних начина повлачења (на пример куповина анuitета).

Упоредни преглед уплата и исплата средстава (у млн RSD)

Извор: Народна банка Србије.

Трансфери представљају пренос акумулираних средстава члана из једног фонда у други. Члан фонда може пренети део или сва средства, при чему кастоди банци плаћа само стварне трошкове преноса. Укупан износ пренетих средстава у други фонд у другом тромесечју 2024. године износио је 122,7 милиона динара.

У другом тромесечју 2024. године трансфери су износили 122,7 милиона динара.

Укупни трансфери између фондова (у млн РСД)

2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	
									T1	T2
219,7	267,5	263,0	229,7	210,3	252,6	199,0	748,4	260,0	100,9	122,7

Извор: Народна банка Србије.

9. Финансијски извештаји

9.1. Регулаторни оквир

Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима (у даљем тексту: друштва за управљање) воде пословне књиге и састављају финансијске извештаје у складу са законима којима се уређују рачуноводство и ревизија и прописима Народне банке Србије.

Друштво за управљање, одвојено од својих, води пословне књиге и саставља финансијске извештаје за добровољне пензијске фондове којима управља.

Према Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, друштво за управљање је у обавези да достави Народној банци Србије годишње финансијске извештаје друштва (у оквиру којих одвојено приказује финансијске извештаје фондова којима управља), са извештајем екстерног ревизора, до 31. марта текуће године за претходну годину.

Одлукама Народне банке Србије регулисана је форма и садржина образаца финансијских извештаја друштава и фондова, на основу којих су друштва за управљање у обавези да доставе Народној банци Србије биланс стања, биланс успеха, извештај о токовима готовине, извештај о променама на капиталу, извештај о осталом резултату и статистички извештај друштва за управљање, док за сваки фонд којима управљају достављају биланс стања – извештај о нето имовини, биланс успеха, извештај о токовима готовине и извештај о променама на нето имовини добровољног пензијског фонда.

9.2. Финансијски извештаји друштава за управљање

Укупна билансна сума друштава за управљање на дан 31. децембра 2023. године износила је око 1.265 милиона динара, што је за 2,5% више него у 2022. години, када је билансна сума износила око 1.234 милиона динара.

Показатељи нивоа капитала

Назив / године	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Рацио укупног капитала	2,43	2,36	2,40	2,31	2,39
Капитал по кориснику	5.679	4.966	4.822	4.481	4.490
Рацио капитала и укупне нето имовине	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03

Највећи део имовине друштава за управљање у 2023. години (51,2%) био је уложен у депозите и остала финансијска средства (52,7% у 2022), као и у хартије од вредности (27%), док је позиција готовине и готовинских еквивалената повећана за скоро 80% у односу на 2022. годину. С друге стране, удео власничког капитала у укупној пасиви није се знатно променио, тако да је на крају 2023. године укупни капитал чинио око 88,6% пасиве (88% у 2022). Ликвидност друштава за управљање била је на високом нивоу.

Друштва за управљање дужна су да ниво капитала држе изнад законом прописаног минимума, који износи милион евра у динарској противвредности. На нивоу индустрије, однос укупног капитала и законског минимума је 2,39 (2,31 на крају 2022). У 2023. години повећан је показатељ капитала по кориснику са 4.481 динара, колико је износио на крају 2022. године, на

4.490 динара капитала друштва по једном кориснику, услед већег раста укупног капитала у односу на раст броја корисника на нивоу сектора. Сваки динар нето имовине фонда на крају 2023. године покривен је са 0,03 динара капитала друштва, што је исто као и претходне године.

У 2023. години друштва за управљање наставила су да остварују позитивне резултате, тако да је укупна добит свих друштава износила око 228 милиона динара, или за око 12,3% више него 2022. године, када је укупна добит свих друштава износила око 203 милиона динара. Треба имати у виду да **остварени резултат друштва за управљање не утиче на имовину чланова фонда, с обзиром на то да је имовина друштва одвојена од имовине фонда.**

У 2023. години друштва су остварила добит од управљања фондовима у износу од 639 милиона динара (603 милиона динара у 2022). Приходи од основне делатности друштва за управљање (приходи од накнада) у 2023. години износили су 726 милиона динара (682 милиона динара у 2022) и чинили су око 92% свих прихода које су друштва остварила у 2023. години (94% у 2022).

Показатељи профитабилности

Назив / године	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
ROE	16,70%	19,81%	20,67%	18,32%	20,70%
ROA	15,58%	18,30%	18,42%	15,94%	18,27%
Профит друштва по кориснику	994,42	884,09	898,13	769,15	847,67
Профит друштва по доприносу	0,05	0,06	0,06	0,04	0,05
Рацио прихода од накнада и броја корисника	3.031,20	2.544,38	2.631,61	2.585,46	2.694,89
Рацио прихода од накнада и укупних прихода	90,30%	93,08%	93,06%	94,18%	92,31%

Приходе од накнада чине приходи од накнада при уплати доприноса (95 милиона динара), који су порасли за 11,4% у односу на претходну годину, и приходи од накнада за управљање фондом (631 милион динара), који су већи за 5,7% у односу на претходну годину.

Укупни трошкови друштава за управљање који се односе на управљање фондовима (трошкови у вези са улагањем имовине фондова, трошкови маркетинга, трошкови услуга кастоди банке, трошкови посредовања и други расходи управљања фондовима) у 2023. години били су виши него у 2022. години за 10,1% и износили су око 87 милиона динара (79 милиона динара у 2022).

У структури расхода највећи удео имају трошкови зарада, који су износили око 283 милиона динара (265 милиона динара у 2022), односно 55% укупних расхода.

Друштва за управљање су у 2023. години остварила укупан принос на капитал (ROE) у висини од 20,70% (18,32% у 2022), док је принос на укупну имовину (ROA) износио 18,27% (15,94% у 2022).

9.3. Финансијски извештаји добровољних пензијских фондова

Укупна имовина фондова на дан 31. децембра 2023. године износила је 53,8 милијарди динара (48,2 милијарде динара на крају 2022), што је око 11,4% више него у 2022. години. У структури укупне имовине доминантно место имале су државне хартије од вредности, које су чиниле око 70,1% укупне имовине фондова, што је мање него на крају 2022. године (76,6%).

Обавезе добровољних пензијских фондова, које обухватају обавезе према друштву за управљање, обавезе по основу чланства и друге обавезе из пословања, на крају 2023. године износиле су око 68 милиона динара (у 2022. години су износиле 61 милион динара).

Нето имовина добровољних пензијских фондова (укупна имовина умањена за обавезе) на дан 31. децембра 2023. године износила је око 53,8 милијарди динара, што је за око 5,6 милијарди динара, односно за 11,6%, више него на крају 2022. године.

Укупни приходи фондова у 2023. години износили су око 12,2 милијарде динара (13,7 милијарди динара у 2022), док су укупни расходи фондова износили око 8,3 милијарде динара (14,9 милијарди динара у 2022).

На крају 2023. године сви фондови остварили су позитиван резултат, тако да је укупни добитак на нивоу сектора износио око 3,9 милијарди динара.